

واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	---	--

واحد کار دوم

شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	---

شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی

۴- آب و هوا

۴-۱- نور: نخلها به نور متوسط تا نور زیاد نیاز دارند. با قرار دادن این گیاهان، نزدیک پنجره‌های شرقی و جنوبی اتاقها نیاز نوری آنها برطرف می‌شود.

۴-۲- حرارت: نخلها معمولاً در آب و هوای گرم و مرطوب رشد خوبی دارند و قابل پرورش در درجه حرارت بین ۱۸ تا ۲۷ درجه سانتیگراد می‌باشند.

۴-۳- آبیاری: پس از یک بار آبیاری کافی، آبیاری مجدد را باید زمانی انجام دهید که سطح خاک گلدان خشک به نظر برسد.

۴-۴- رطوبت: این گیاه، نیازمند رطوبت متوسط یعنی ۲۵ درصد یا بیشتر است.

۵- خاک مناسب نخلها

نخلها را در هر خاکی می‌توان پرورش داد.

خاک مناسب این گیاهان زیبا بهتر است سبک و قابل نفوذ و دارای ۳۰ درصد یا بیشتر مواد آلی باشد. دو ترکیب خاکی زیر برای نخلها مناسب است:

۵-۱- ترکیب خاک مناسب که شامل یک قسمت خاک لمونی + یک قسمت پیت یا خاک برگ + یک قسمت شن + $\frac{1}{4}$ قسمت کود گاوی پوسیده می‌باشد.

۵-۲- ترکیب دیگر شامل ۲ قسمت خاک باغچه + یک قسمت خاک برگ + یک قسمت خاک تورب

۶- تعویض گلدان نخل

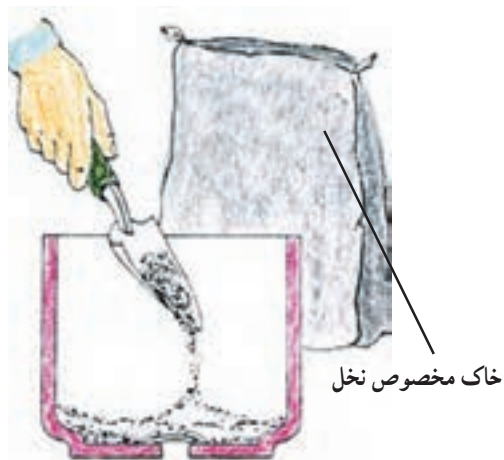
اصولاً، رشد و نمو نخلها به کندی صورت می‌گیرد. با این همه، در صورت نیاز گلدان نخلها را بدین ترتیب تعویض نمایید. گیاه را به آرامی و بدون جدا شدن ریشه از خاک، با ریشه کرسی‌دار^۱، از گلدان درآورید چون ریشه نخل بسیار حساس است و در زمان جابجایی نباید کاملاً لخت شود (شکل ۷-۳).

شکل ۷-۳

۱- گیاهانی نظیر نخلها را به هنگام جابجایی باید با مقدار زیادی خاک اطراف ریشه آن منتقل نمود که به اصطلاح در این حالت ریشه را «کرسی‌دار» گویند.

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

شکل ۳-۸

شکل ۳-۹

شکل ۳-۱۰

پس از آنکه گلدان مناسب خود را انتخاب کردید، سوراخ ته آن را با تکه‌های سفال مناسب بپوشانید. با خاک آماده مخصوص گیاهان نخل، تا حدود ۵ سانتیمتر از کف گلدان را پر کنید (شکل ۳-۸). نخلها را در وسط گلدان در روی خاک ریخته شده قرار دهید (شکل ۳-۹).

اکنون باقی مانده خاک را با دقت در اطراف گیاه بریزید تا پر گردد (شکل ۳-۱۰). پس از پر کردن خاک در اطراف نخل آن را تکان دهید. با ضربه زدن به اطراف گلدان، خاک آن را یکنواخت به طرفین پخش نمایید (شکل ۳-۱۱).

سپس به آرامی با انگشتان خود، خاک را در اطراف ساقه و بدنه گلدان فشار دهید به طوری که حدود ۲ سانتیمتر خاک از لبه گلدان فاصله داشته باشد (شکل ۳-۱۲).

شکل ۳-۱۱

شکل ۳-۱۲

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

<p>در اختیار گیاه گذاشت. از کودهای موجود در بازار به نامهای میکرو، قطره طلا، پوگون و غیره، طبق دستور استفاده کنید. کودهای شیمیایی مانند نترات پتاسیم ۱۰۰ گرم، فسفات کلسیم ۱۰۰ گرم، سولفات آمونیوم ۱۰۰ گرم را تهیه کنید و پس از مخلوط کردن آنها برای تهیه محلول کودی ۱ تا ۲ گرم، آن را در یک لیتر آب حل کنید و آبیاری نمایید. هر یک ماه یا دو ماه یک بار نخلها را کوددهی نمایید. در اواخر پاییز و زمستان که رشد گیاه کاهش می یابد برنامه کود دادن را باید متوقف کنید. توجه: در هنگام استفاده از کودهای مایع باید خاک گلدان مرطوب باشد.</p>	<p>سپس آبیاری کنید و گلدان را در محل سایه، دور از نور مستقیم خورشید قرار دهید. ۷- کود استفاده از کود شیمیایی ۵-۱۰-۵ (ازت، فسفر، پتاس) مناسب نخلها است. به جای کود شیمیایی می توانید از کود حیوانی پوسیده استفاده کنید. مناسب ترین زمان کود دهی در فصل بهار و تابستان است. بهترین کودهای شیمیایی برای گیاهان درون خانه ای کودهایی هستند که زودتر در آب حل شوند. این نوع کودها را می توان به صورت محلول به خاک داد و یا به صورت محلول پاش،</p> <p>۱- کودهای شیمیایی ۵-۱۰-۵ همان نسبت ۱-۲-۱ می باشد که بهترین نسبت برای گیاهان درون خانه ای است.</p>
---	--

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	--

۸- آفات و امراض (شکل ۱۳-۳)

شکل ۱۳-۳

۱- وجود لکه‌های قهوه‌ای در روی برگ

زیادای آبیاری :

علت: سرمای ناگهانی :

آبیاری با آب سنگین :

کم کردن آبیاری

علاج: کنترل جریان هوا :

استفاده از آب جوشیده سرد :

۲- قهوه‌ای شدن برگها

درنخلهای چند ساله این تغییر رنگ طبیعی است.

علت:

اگر قهوه‌ای شدن زیاد شود علت آن آبیاری بیش از حد است.

علاج: در صورت گسترش آثار بیماریها، برگها را قطع نموده، از دفعات

آبیاری بکاهید.

۳- وجود لکه‌های قهوه‌ای در نوک برگها

خشکی هوا .

علت: کمبود آبیاری :

سردی محیط اطراف گیاه :

علاج: مرطوب کردن برگها

۴- زرد شدن برگها

علت: کمبود آبیاری علاج: آبیاری مرتب در فصل تابستان

۵- لکه‌های زرد و سفید در روی برگها

علت: وجود آفت کنه در پشت برگها علاج: سمپاشی با سموم کنه کش هر

ماه یکبار طبق دستور

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

۹- تکثیر یا ازدیاد نخلها

۹-۱- ازدیاد به وسیله بذر: بیشتر گونه‌های نخل را با بذر تکثیر می‌کنند.

برای این منظور بهتر است از گلخانه یا شاسی گرم یا جعبه جوانه‌زنی استفاده کنید (شکل ۱۴-۳).

این عمل در بهار و درجه حرارت ۲۰ تا ۳۰ درجه سانتیگراد انجام می‌شود.

سینی را طوری با شن پر کنید که حدود ۲ تا ۳ سانتیمتر خالی باشد.

$\frac{1}{3}$ عمق سینی را از آب پر کنید.

بذر را در داخل گلدان کوچکی که دارای چندین سوراخ ریز است، بکارید.

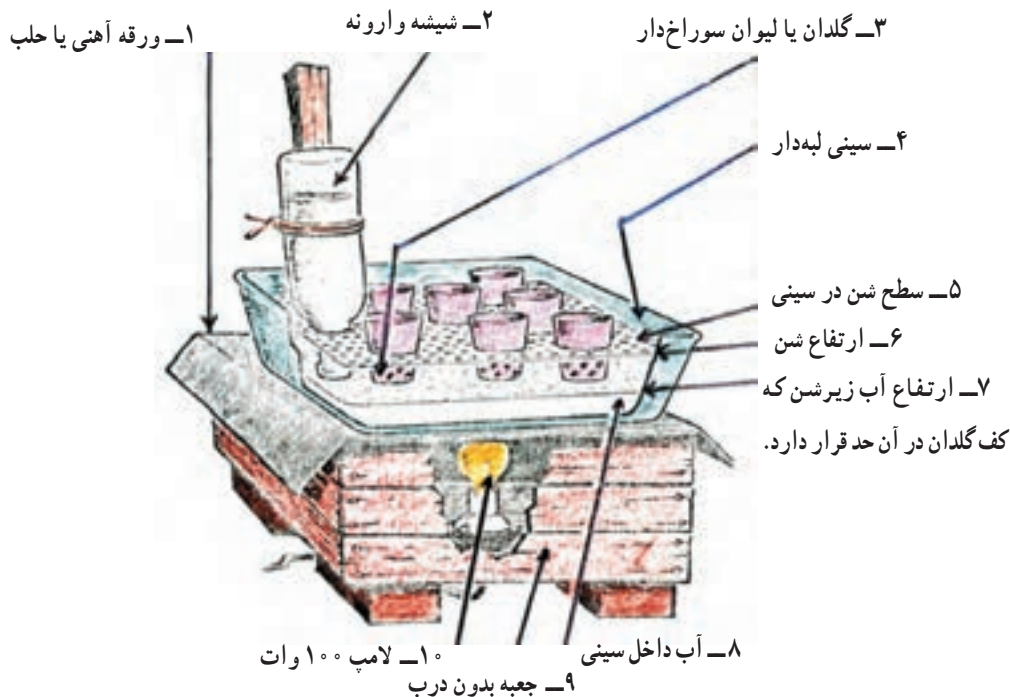
گلدان را در داخل شن فرو برید تا جایی که در سطح آب

قرار گیرد یعنی کف گلدان بالای سطح آب داخل شن قرار گیرد. یک شیشه آب را به شکل وارونه در داخل شن فرو برید تا دهانه بطری آب در سطح آب داخل شن قرار گیرد. بدین طریق سطح آب زیر گلدان همیشه ثابت خواهد بود.

برای ثابت و محکم نگهداشتن بطری آب، یک تکه چوب را به آن ببندید.

با روشن کردن لامپ، حرارت لازم به سقف جعبه که ورقه‌ای آهنی آن را پوشانیده است و سپس به شن منتقل می‌شود. اگر محیط جعبه خیلی سرد است از دو لامپ استفاده کنید.

درجه حرارت شن برای رویش بذر باید حدود ۲۸ تا ۲۹ درجه سانتیگراد باشد تا بهترین نتیجه را بدهد.

شکل ۱۴-۳- جعبه مخصوص بذرکاری

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

شکل ۱۵-۳

۲-۹- ازدیاد به وسیله پاجوش: در نخلهای زینتی، پس از مدتی رشد و نمو کافی یک یا چند پاجوش در اطراف ساقه مادری ظاهر می شود که می توان آنرا با دقت همراه با ریشه، از کنار پایه مادری جدا نمود و به عنوان یک گیاه مستقل جدید در گلدان کاشت (شکل ۱۵-۳).

با توجه به اینکه نخلهای زینتی در شرایط آب و هوایی ایران بذر تولید نمی کنند و تولید پاجوش نیز نیاز به مدت زمان طولانی (۳ تا ۵ سال) دارد بهترین و سریعترین روش تکثیر آنها ازدیاد به طریقه کشت بافت مریستم است که به دلیل نیاز به تکنولوژی بالا و تخصص زیاد آن و عدم وجود امکانات در مراکز و هنرستانهای آموزش کشاورزی در حال حاضر امکان پذیر نیست و بخشهای خصوصی با وارد کردن بذر از خارج، آنرا تکثیر می نمایند.

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهاری: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهاری: پرورش گیاهان آبارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

آزمون نهایی

- ۱- نوعی از نخل است که بیشتر شما هم در محیط آزاد و هم در محیط درون خانه‌ای می‌بینید.
 نخل استرالیایی نخل فونیکس نخل کامه دورا نخل واشینگتونیا
- ۲- نخل واشینگتونیا دارای برگهای پنجه‌ای یا بادبزنی است؟
 بلی خیر
- ۳- مهم‌ترین آفت نخلها کدام است؟
 الف- کنه ب- شته ج- مگس سفید د- شپشک
- ۴- چه تفاوت‌هایی، بین برگ نخلها با دیگر گیاهان است؟
 الف- سبز تیره‌اند ب- باریک هستند ج- شانه‌ای هستند د- همه موارد
- ۵- فرمولهای خاکی (ترکیب خاکی) برای نخلها حداقل چند درصد مواد آلی باید داشته باشند؟
- ۶- وجود لکه‌های سفید و زرد رنگ ریز و نامنظم در روی برگها دلیل وجود آفت است؟
- ۷- کدام یک از موارد زیر، از گونه نخل است؟
 الف- هاویا ب- واشینگتونیا ج- فونیکس د- کنتیا
- ۸- بیشتر گونه‌های نخل را به وسیله تکثیر می‌کنند.
- ۹- وجود لکه‌های قهوه‌ای در روی برگ نخلها، به چه علتی است؟
 الف- زیادی آب ب- آبیاری با آب سنگین ج- سرمای ناگهانی د- هر سه مورد
- ۱۰- استفاده از کود شیمیایی ۵-۱۰-۵ (ازت - فسفر - پتاس) مناسب نخلهاست.
 بلی خیر

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

پاسخ آزمون نهایی

۱- واشینگتونیا

۲- بلی

۳- الف

۴- د

۵- ۳۰ درصد

۶- کنه

۷- ب

۸- بذر

۹- د

۱۰- بلی

پاسخ پیش آزمون

۱- ج

۲- الف

۳- ب

۴- د

۵- بلی

<p>واحد کار: شناخت اصول داشت و تکثیر نخلهای زینتی شماره شناسایی: ۱۳۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش نخلها شماره شناسایی: ۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

منابع

- ۱- The Plants Sunset book U.S.A 1916.
- ۲- The house Plant Expert Dr. D.G. Hessayon 1994 Expert Books Co London.
- ۳- The Greenhouse Western Publishing Co. U.S.A 1988.
- ۴- Growing Australian Native Plants margaret masters Australia 1911.

